

Resultaten problematische afwezigheden 2020–2021

In de Dataloep-toepassing '[Afwezigheden in het lager en secundair onderwijs](#)' kun je cijfergegevens raadplegen over de verschillende soorten afwezigheden, waaronder de ongewettigde (problematische) afwezigheden. Je kunt de cijfers onderverdelen naar geslacht, nationaliteit, leeftijd, onderwijsnet, leerlingenkenmerken, schoolse vordering, zittenblijven, leerjaar en onderwijsvorm. Het is ook mogelijk om de cijfers te bekijken per provincie of gemeente.

Op deze pagina vind je extra duiding bij een aantal cijfers voor het schooljaar 2020–2021, opgesplitst voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs. De cijfers over het secundair onderwijs bevatten alleen de minderjarige (leerplichtige) leerlingen.

De telmethode is licht gewijzigd ten opzichte van de rapporten die AGODI publiceerde tot het schooljaar 2018–2019. In die rapporten is elke ingeschreven leerling die in het schooljaar minstens 30 halve dagen problematisch afwezig was, meegeteld in de cijfers over problematische afwezigheden. Deze pagina rapporteert enkel over de problematische afwezigheden (minstens 30 halve dagen) van de leerlingen die zijn ingeschreven op de eerste schooldag van februari. Daarom liggen de cijfers in sommige schooljaren 0,1% lager dan in eerder gepubliceerde cijfers.

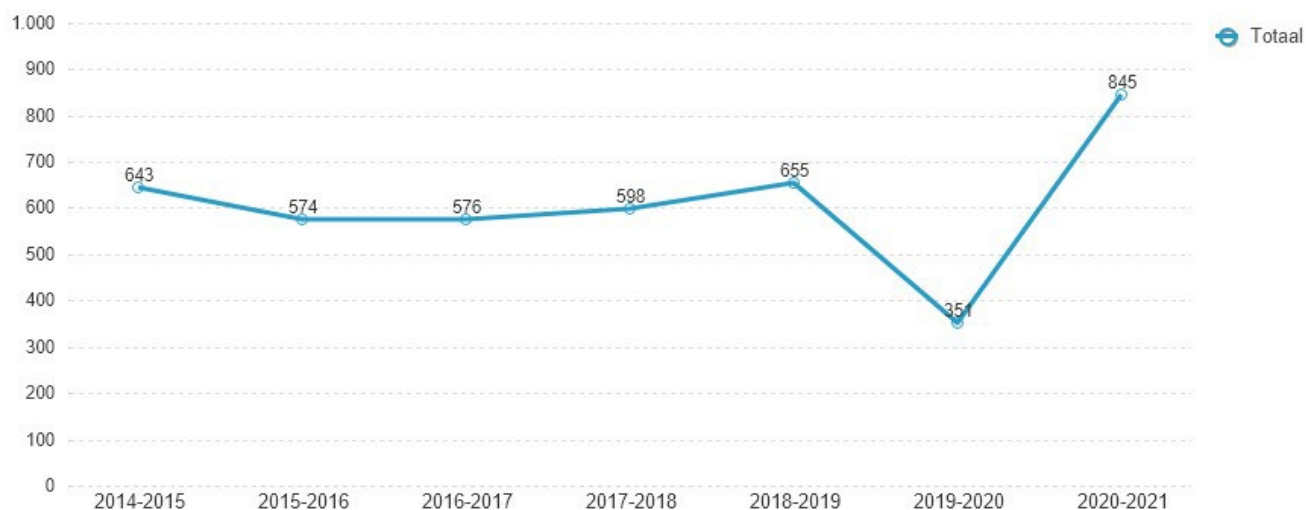
1. Resultaten Basisonderwijs

Aantal leerlingen met minstens 30 halve dagen ongewettigde afwezigheid

Dit is de evolutie in het gewoon basisonderwijs

Dit is de evolutie in het buitengewoon basisonderwijs

- In het schooljaar 2019–2020 waren in het basisonderwijs minder leerlingen problematisch afwezig dan in de voorgaande schooljaren. Dat is te wijten aan de coronamaatregelen. Omdat de leerlingen een beperkte tijd tussen maart 2020 en juni 2020 naar school gingen, zijn er veel minder problematische afwezigheden geregistreerd.
- In het schooljaar 2020–2021 laten de cijfers wel een sterke stijging zien, ook ten opzichte van het schooljaar 2018–2019. Mogelijk speelt de coronacrisis nog mee en houden ouders hun kinderen thuis zonder reglementaire wettiging. Dat is verder op te volgen door AGODI.

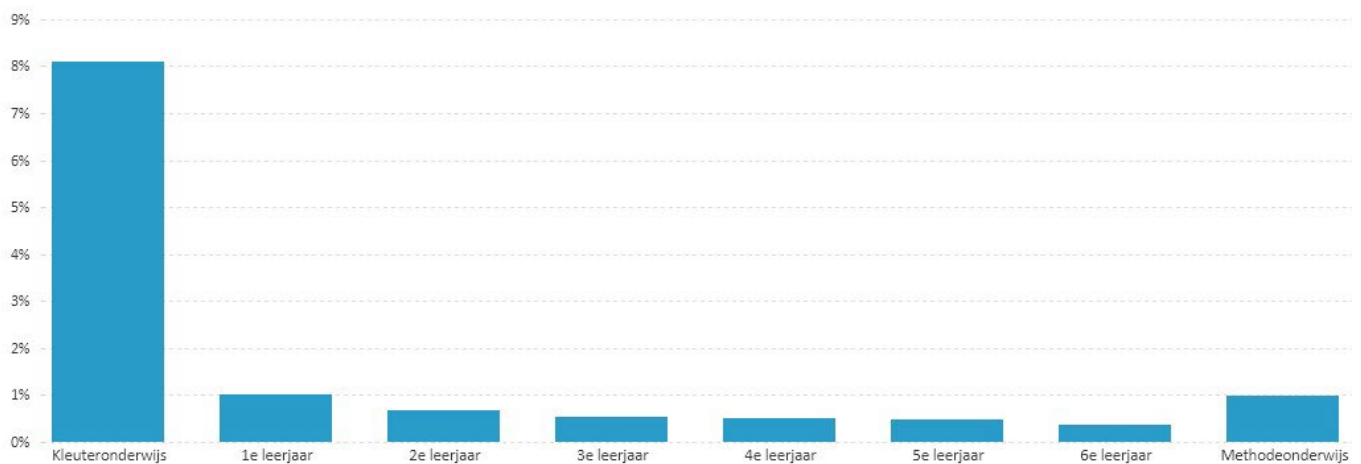
Percentage leerlingen met minstens 30 halve dagen problematische afwezigheid

Dit is het percentage leerlingen in verhouding tot de totale schoolbevolking

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Gewoon basisonderwijs	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,7%
Buitengewoon basisonderwijs	2,3%	2,2%	2,3%	2,4%	2,6%	1,3%	3,2%

Het gaat om leerlingen in het lager onderwijs en om zesjarigen in het kleuteronderwijs. De vijfjarige leerplichtige kleuters zijn niet meegeteld in die cijfers. Hoewel vijfjarigen sinds het schooljaar 2020–2021 ook leerplichtig zijn, wordt er van hen verwacht om minimaal 290 halve dagen aanwezig te zijn en niet voltijds.

Deze figuur geeft voor het schooljaar 2020–2021 het **percentage leerlingen per leerjaar**.

- Opvallend is het hoge percentage zesjarigen in het kleuteronderwijs die minstens 30 halve dagen problematisch afwezig zijn. Dat is mogelijk toe te schrijven aan ouders die zich niet bewust zijn van de voltijdse leerplicht van hun zesjarig kind in het kleuteronderwijs.
- Het percentage leerlingen met minstens 30 halve dagen problematische afwezigheid neemt gradueel af vanaf het eerste leerjaar tot het zesde leerjaar. Twaalf- en dertienjarigen laten de hoogste percentages optekenen. Dat hangt samen met de vaststelling dat kinderen met schoolse achterstand hoger scoren qua percentage problematisch afwezige leerlingen.

Percentage leerlingen met minder dan 30 dagen ongewettigde afwezigheid

Deze tabel geeft het percentage leerlingen per aantal halve dagen ongewettigde afwezigheid in verhouding tot de totale schoolbevolking in het schooljaar 2020–2021. Het gaat opnieuw om leerlingen in het lager onderwijs en zesjarigen in het kleuteronderwijs.

Aantal halve dagen ongewettigd afwezig	>=30	20–29	10–19	5–9	1–4	0	Totaal
Gewoon basisonderwijs	0,7%	0,5%	1,9%	3,7%	13,4%	79,8%	100,0%
Buitengewoon basisonderwijs	3,2%	2,2%	6,0%	8,1%	20,8%	59,7%	100,0%

In het gewoon basisonderwijs is 80% van de leerlingen geen enkele halve dag ongewettigd afwezig; in het buitengewoon basisonderwijs is het 60%.

Andere resultaten

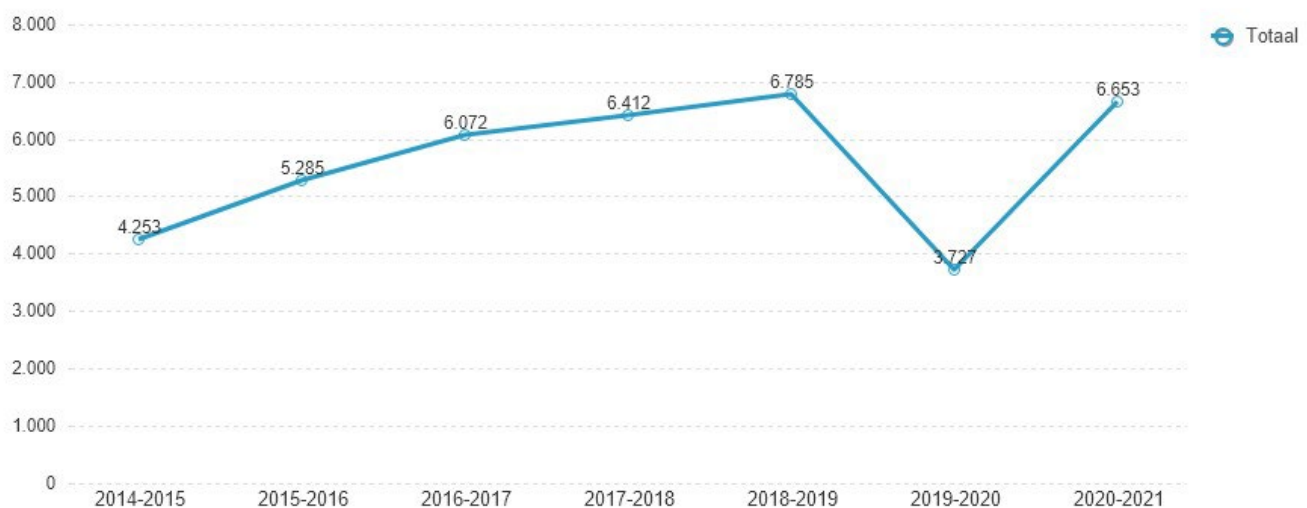
Dit zijn een aantal andere conclusies bij de cijfers voor het schooljaar 2020–2021:

- In het gewoon basisonderwijs is het percentage problematisch afwezige leerlingen bij jongens en meisjes even hoog (0,7%). In het buitengewoon basisonderwijs lopen de verschillen nog op tot 3,4% bij de meisjes en 3,0% bij de jongens.
- We merken verschillen op tussen de centrumsteden, en tussen de centrumsteden en het platteland. Het gemiddeld percentage problematisch afwezige leerlingen in het Vlaamse onderwijs ligt op 0,7% in het gewoon basisonderwijs. Steden die hoger scoren zijn Gent (2,6%), Sint-Niklaas (1,9%), Oostende (1,4%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (1,3%).

2. Resultaten Secundair onderwijs

Aantal leerlingen met minstens 30 halve dagen ongewettigde afwezigheid

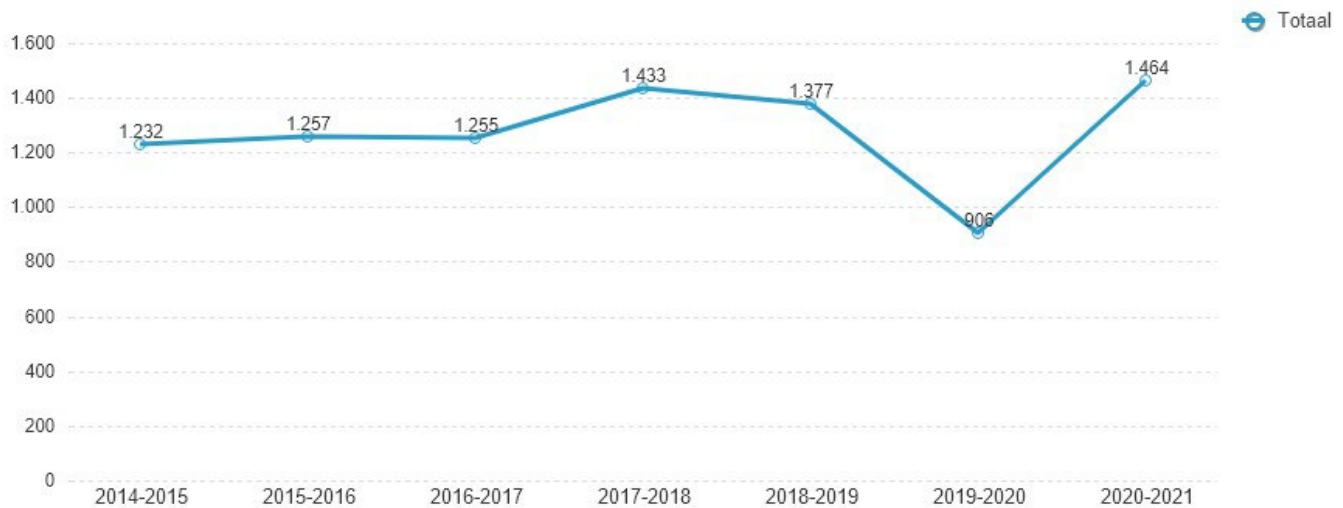
Dit is de evolutie voor het gewoon voltijds secundair onderwijs:

Dit is de evolutie voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs:

Dit is de evolutie voor het buitengewoon secundair onderwijs:

- In het schooljaar 2019–2020 waren er in het secundair onderwijs opvallend minder leerlingen met minstens 30 halve dagen problematische afwezigheid. Dat komt door de coronamaatregelen. Omdat de leerlingen slechts een beperkte tijd tussen maart 2020 en het einde van het schooljaar naar school gingen, zijn er veel minder problematische afwezigheden geregistreerd. Dit sluit echter niet uit dat het spijbelgedrag op hetzelfde niveau is gebleven als voorheen. Aangezien de leerlingen niet op school werden verwacht is het mogelijk dat ze makkelijker onder de radar konden blijven.
- In het schooljaar 2020–2021 stijgt het aantal opnieuw tot net onder het niveau van 2018–2019. Ook tijdens het schooljaar 2020–2021 speelt de coronacrisis nog mee, omdat er tijdens een groot deel van het schooljaar nog halftijds afstandsonderwijs was voor de tweede en de derde graad.

De verschillende types geven een genuanceerder beeld.

- In het buitengewoon secundair onderwijs stijgt het aantal leerlingen met minstens 30 halve dagen problematische afwezigheid tijdens het schooljaar 2020–2021 naar het hoogste niveau sinds 2014–2015.
- In het deeltijds beroepssecundair onderwijs stijgt het aantal licht ten opzichte van het schooljaar 2019–2020, maar blijft het sterk onder het niveau van het schooljaar 2018–2019.

Percentage leerlingen met minstens 30 halve dagen ongewettigde afwezigheid

Dit is de evolutie in het secundair onderwijs:

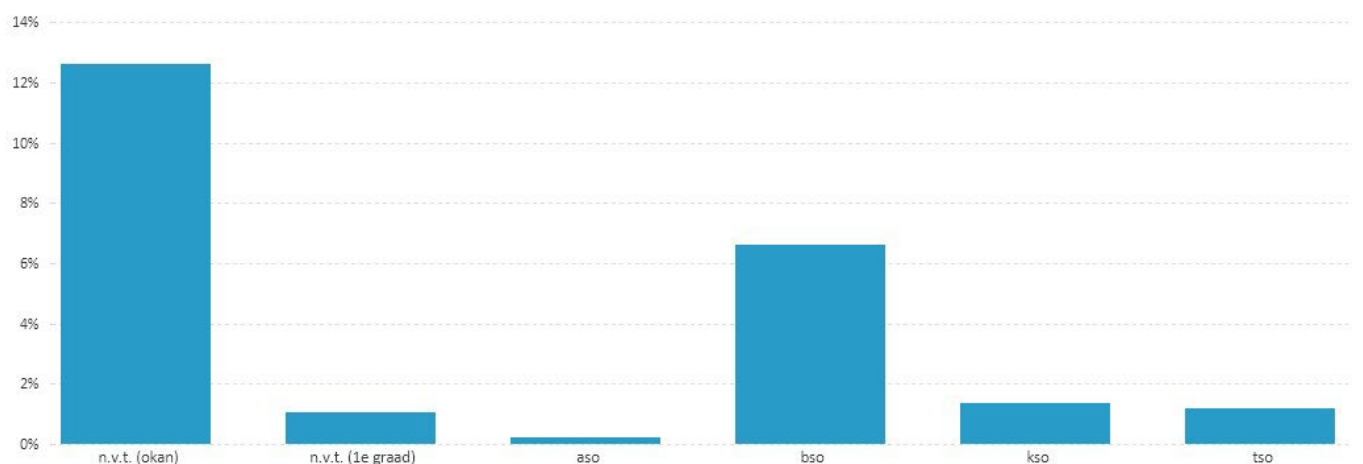
	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019	2019– 2020	2020– 2021
Aantal	7.528	8.656	9.497	10.289	10.495	5.960	9.647
%	1,9%	2,2%	2,4%	2,6%	2,6%	1,4%	2,3%

Dit is de evolutie per type in het secundair onderwijs:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	-	-	-	-	-	-	-
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gewoon secundair onderwijs	1,1%	1,4%	1,6%	1,7%	1,8%	0,9%	1,6%
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	45,8%	49,5%	50,1%	53,4%	51,1%	27,8%	36,3%
Buitengewoon secundair onderwijs	8,0%	8,4%	8,4%	9,6%	9,2%	5,8%	8,9%

- In het deeltijds beroepssecundair onderwijs zijn de leerlingen het vaakst problematisch afwezig, al is dat de afgelopen twee schooljaren minder uitgesproken dan de schooljaren daarvoor.
- In het gewoon en buitengewoon voltijds secundair onderwijs ligt het percentage na een sterke daling tijdens schooljaar 2019–2020 licht onder het niveau van voor de coronacrisis.

Deze figuur geeft voor het schooljaar 2020–2021 het percentage per onderwijsvorm:

In het voltijds gewoon secundair onderwijs zijn leerlingen uit de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (12,6%) en leerlingen uit het bso (6,6%) het vaakst problematisch afwezig (1,6% gemiddeld). Dat is een vaststelling die schooljaar na schooljaar dezelfde blijft.

Percentage leerlingen met minder dagen ongewettigde afwezigheid

Deze tabel geeft het percentage leerlingen per aantal halve dagen ongewettigde afwezigheid in verhouding tot de totale schoolbevolking in de verschillende types secundair onderwijs in het schooljaar 2020–2021:

	>=30	20-29	10-19	5-9	1-4	0	Totaal
Gewoon secundair onderwijs	1,6%	1,5%	4,8%	7,6%	22,1%	62,3%	100%
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	36,3%	13,6%	19,9%	12,8%	12,0%	5,4%	100%
Buitengewoon secundair onderwijs	8,9%	4,8%	10,7%	12,4%	23,5%	39,7%	100%

In het gewoon voltijds secundair onderwijs is ongeveer 60% van de leerlingen geen enkele halve dag ongewettigd afwezig; in het buitengewoon onderwijs is dat 40% en in het deeltijds beroepssecundair onderwijs is dat slechts 5%.

Andere resultaten

Dit zijn een aantal andere conclusies bij de cijfers voor het schooljaar 2020-2021:

- Het percentage problematische afwezigheden ligt hoger bij niet-Belgen en meer specifiek bij niet-Europeanen dan bij Belgen.
- Meisjes zijn vaker problematisch afwezig dan jongens in het deeltijds (36,8% versus 36%) en buitengewoon secundair onderwijs (10% versus 8,4%). Jongens zijn iets vaker problematisch afwezig dan meisjes in het voltijds gewoon secundair (1,8% versus 1,4%).
- Er zijn verschillen tussen de centrumsteden. Het percentage problematisch afwezige leerlingen ligt in het gewoon voltijds secundair onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 3,8%. Dat is hoger dan het gemiddelde van 1,6% in het Vlaamse onderwijs. Daarna volgen Oostende (3,3%) en Gent (3,2%).
- Leerlingen met schoolse achterstand zijn meer problematisch afwezig dan leerlingen zonder vertraging in het voltijds gewoon secundair onderwijs (5,3% tegenover 0,7%).
- Binnen de eerste graad zijn er meer leerlingen met problematische afwezigheden in de B-stroom (4,9%) dan in de A-stroom (0,4%).